

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักบริหารกลาง สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) โทร. ๐๒-๒๘๒๒๕๗๗

ที่ กษ ๑๒๐๑/ว ๕๖๖๖

วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอให้เผยแพร่สถิติเกอร์ประชาสัมพันธุ์ที่ดิน ส.ป.ก. ห้ามซื้อขาย และขอให้ศึกษาเอกสารแม่โจ้โพลล์

เรียน ปฏิรูปที่ดิน ๗๒ จังหวัด

เรื่องเดิม

๑. ตามใบสั่งจำลงเลขที่ ๑๐๙๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ ส.ป.ก. ได้แจ้งพิมพ์สถิติเกอร์ประชาสัมพันธุ์ที่ดิน ส.ป.ก. ห้ามซื้อขาย จำนวน ๒๐,๐๐๐ แผ่น โดยให้จัดส่งทางไปรษณีย์ถึง ส.ป.ก. จังหวัด ๗๒ จังหวัด ๆ ละ ๒๕๐ แผ่น รวม ๑๘,๐๐๐ แผ่น

๒. ด้วยศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและพยากรณ์ทางการเกษตร (แม่โจ้โพลล์) ได้สำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรไทยทั่วประเทศ ในหัวข้อ มุมมองของเกษตรกรไทยต่อนโยบายการจัดสรรที่ดินของ ส.ป.ก. โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์การจัดสรรที่ดินตามนโยบายของรัฐบาลให้กับเกษตรกรในแต่ละพื้นที่ทั่วประเทศ

ข้อพิจารณา

ส.ป.ก. พิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานของ ส.ป.ก. อย่างทั่วถึง จึงขอให้ ส.ป.ก. จังหวัด ดำเนินการ ดังนี้

๑. สถิติเกอร์ประชาสัมพันธุ์ที่ดิน ส.ป.ก. ห้ามซื้อขาย ขอให้เผยแพร่เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรและประชาชนโดยทั่วไป มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักและเห็นคุณค่าในที่ดิน ส.ป.ก. และเป็นการรณรงค์ห้ามซื้อขายที่ดิน ให้ ส.ป.ก. จังหวัด ดำเนินการเผยแพร่และแจกสถิติเกอร์

๒. เอกสารแม่โจ้โพลล์ ขอให้ ส.ป.ก. จังหวัดทราบและเป็นข้อมูลในการพิจารณาดำเนินการตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

พันจำเอก

(ประเสริฐ มาลัย)

รองเลขาธิการปฏิบัติการแทน

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ch.w. ๖๖ E-mail/ ส.ป.ก. 11๕๐

ที่ดิน **ส.ป.ก.** ห้ามซื้อขาย

คนซื้อไม่ได้สิทธิ คนขายเสียสิทธิ

ผิดกฎหมายทั้งคู่

พบเห็นการซื้อขายหรือมีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับที่ดิน ส.ป.ก.
โทรแจ้งสายด่วน ส.ป.ก. **1764** หรือ ส.ป.ก. จังหวัดใดทุกจังหวัด

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและพยากรณ์ทางการเกษตร (แม่โจ้โพลล์) ได้สำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรไทยทั่วประเทศ ในหัวข้อ **มุมมองของเกษตรกรไทยต่อนโยบายการจัดสรรที่ดินของ ส.ป.ก.** โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์การจัดสรรที่ดินตามนโยบายของรัฐบาลให้กับเกษตรกรในแต่ละพื้นที่ทั่วประเทศ จำนวน 705 ราย ระหว่างวันที่ 25 กรกฎาคม – 7 สิงหาคม 2561 สรุปผลได้ดังนี้

จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างถึงการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายการจัดสรรที่ดินให้กับเกษตรกร ของ ส.ป.ก พบว่า ร้อยละ 79.51 มีการรับรู้ข่าวนโยบาย โดยทราบข่าวจาก สื่อสารมวลชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.57 รองลงมาทราบจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ร้อยละ 41.12 และสุดท้ายทราบจาก คนรู้จัก/คนรอบข้าง ร้อยละ 12.61 ในขณะที่อีกร้อยละ 20.49 ไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการจัดสรรที่ดินของ ส.ป.ก. เนื่องจากเห็นว่าข่าวสารดังกล่าวไม่สำคัญและไม่ได้เป็นการแก้ปัญหาที่ดินในระยะยาว เมื่อสอบถามถึง**ความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายที่มีการจัดสรรที่ดินให้กับเกษตรกรของ ส.ป.ก.** พบว่า ร้อยละ 84.38 เห็นด้วยกับนโยบายดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่า เป็นการช่วยเหลือเกษตรกรไทยให้มีสิทธิในที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ป้องกันการรุกร้าพื้นที่ป่าสงวนและเพิ่มพื้นที่การเกษตร อีกร้อยละ 10.51 รู้สึกเฉยๆต่อนโยบายการจัดสรรที่ดินดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่า การจัดสรรที่ดินให้เกษตรกร อาจขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ในแต่ละพื้นที่ และคิดว่านโยบายนี้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่ดินได้ในระยะยาวและที่เหลืออีกร้อยละ 5.11 ไม่เห็นด้วย เนื่องจากเกษตรกรไม่มีทุนในการทำการเกษตร

เมื่อสอบถามถึง**ความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่ดินทางการเกษตรของการจัดสรรที่ดินของ ส.ป.ก.** พบว่า ร้อยละ 64.72 บอกว่า สามารถแก้ไขปัญหาได้ โดยให้เหตุผลว่าสามารถลดต้นทุนเรื่องค่าเช่าที่ดินทำกินของเกษตรกร ป้องกันการรุกร้าพื้นที่ป่าได้ อีกทั้งยังสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้เนื่องจากการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 27.70 ยังไม่แน่ใจในนโยบายนี้ โดยให้เหตุผลว่า ยังไม่เคยเห็นเกษตรกรตัวอย่างที่ได้รับการจัดสรรที่ดินแล้วนำที่ดินไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ รวมถึงการที่จะได้รับที่ดินนั้น มีเงื่อนไขในการครอบครองสิทธิ์ที่ยุ้งยาก และอีกร้อยละ 7.58 เห็นว่าการจัดสรรที่ดินของ ส.ป.ก. ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ เนื่องจากเกษตรกรได้รับการจัดสรรที่ดินไม่ทั่วถึงและเป็นการแก้ปัญหาที่ไม่ยั่งยืน เมื่อสอบถามถึง**ปัญหาและอุปสรรค ที่ทำให้นโยบายการจัดสรรที่ดินของ ส.ป.ก. ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้** พบว่าปัญหาแรก เป็นปัญหาที่เกิดจากการซื้อขายที่ดินแบบผิดกฎหมาย บางส่วนตกไปอยู่กับนายทุนที่ดินรายใหญ่ ทำให้ที่ดินนั้นไม่ได้นำมาจัดให้เกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทำกิน (ร้อยละ 50.64) รองลงมา เป็นปัญหาที่เกิดจากเกษตรกรไม่มีคุณสมบัติตามที่ ส.ป.ก. กำหนดเพื่อขอรับการจัดสรรที่ดินของ ส.ป.ก. จังหวัด (ร้อยละ 44.52) และเป็นปัญหาที่เกิดจากเกษตรกรผู้ได้รับการจัดสรรที่ดินใช้ที่ดินไม่ตรงกับวัตถุประสงค์การใช้ที่ดินของ ส.ป.ก. (ร้อยละ 39.55) เมื่อสอบถามถึง**ความเห็นที่ว่านโยบายการจัดสรรที่ดินของ ส.ป.ก. จะสามารถช่วยดึงดูดให้คนรุ่นใหม่หันมาทำการเกษตรได้หรือไม่** พบว่า ร้อยละ 55.25 มีความเห็นว่าสามารถดึงดูดความสนใจได้ ส่วนร้อยละ 33.24 ไม่แน่ใจ และร้อยละ 11.52 ให้ความเห็นว่า ไม่ดึงดูดความสนใจ

เกษตรกร ร้อยละ 84.38 ขานรับนโยบายจัดสรรที่ดินให้กับเกษตรกร และร้อยละ 55.25 คาด จะสนใจคนรุ่นใหม่หันมาทำเกษตรมากขึ้น

ประเทศไทยมีเนื้อที่ทั้งหมด 320.7 ล้านไร่ มีการนำที่ดินไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ แบ่งเป็นพื้นที่ป่า 1,072,410 ไร่ พื้นที่ทางการเกษตร 149,271,848 ไร่ พื้นที่นอกการเกษตร 64,209,430 ไร่ (อิทธิพล ศรีเสาวลักษณ์, 2556) ถึงแม้ว่าประเทศไทยนั้นจะมีที่ดินจำนวนมากแต่ในขณะเดียวกันจะเห็นได้ว่าปัญหาในเรื่องที่ดินทำกินของเกษตรกรยังคง

ที่มา: <http://prapaisee.com>

เป็นปัญหาใหญ่ เช่น มีการใช้พื้นที่ทางการเกษตรเพื่อสร้างเป็นสถานประกอบการทั้งในเชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรมหรือนำไปสนอง

นโยบายภาครัฐ นอกจากนี้ยังมีการใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์และไม่ได้นำที่ดินที่ได้รับการจัดสรรไปใช้ในการเกษตร มีการจัดสรรที่ดินให้กับผู้ที่ไม่ใช่เกษตรกรนำไปใช้ประโยชน์ในด้านอื่น อีกทั้งยังเกิดการรุกรานพื้นที่ป่า หรือแม้แต่การครอบครองที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์จะมีความยุ่งยาก เกษตรกรไม่มีคุณสมบัติเพียงพอตามที่กำหนดให้การการจัดสรรที่ดิน เป็นต้น ซึ่งเป็นปัญหาที่สะสมมานาน และเพิ่มความรุนแรงมากขึ้นเป็นลำดับ ควบคู่ไปกับปัญหาหนี้สินเกษตรกร เพราะที่ดินเป็นทั้งปัจจัยการผลิต เป็นที่รวมของความเป็นครอบครัวและชุมชน เป็นแหล่งทุนที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้น เนื่องด้วยเป็นทรัพยากรที่มีจำกัด อีกทั้งความต้องการในการใช้ที่ดินที่เพิ่มมากขึ้น รัฐบาลปัจจุบันจึงพยายามหาแนวทางแก้ไขปัญหาในเรื่องที่ดินด้วยวิธีการต่างๆ แต่ก็ยังไม่บรรลุเป้าหมาย เพราะเป็นการแก้ปัญหาระยะสั้น ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงทรัพยากรที่ดิน ยังคงเป็นปัญหาใหญ่ เนื่องจากมีเกษตรกรยากจนอีกเป็นจำนวนมากไม่มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง โดยรัฐบาลมีนโยบายการจัดสรรที่ดินทำกินให้ประชาชนสามารถอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ของรัฐได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย รวมถึงช่วยให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ที่สำคัญช่วยลดความขัดแย้งระหว่างรัฐและประชาชนเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรที่ดินได้อีกด้วย (www.thainews.prd.go.th,2561)

ดังนั้นศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและพยากรณ์ทางการเกษตร (แม่โจ้โพลล์) จึงได้สำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรไทยทั่วประเทศ ในหัวข้อ **มุมมองของเกษตรกรไทยต่อนโยบายการจัดสรรที่ดินของ ส.ป.ก.** โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์การจัดสรรที่ดินตามนโยบายของรัฐบาลให้กับเกษตรกรในแต่ละพื้นที่ทั่วประเทศ จำนวน 705 ราย ระหว่างวันที่ 25 กรกฎาคม – 7 สิงหาคม 2561 สรุปผลได้ดังนี้

จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างถึงการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายการจัดสรรที่ดินให้กับเกษตรกร ของ ส.ป.ก พบว่า ร้อยละ 79.51 มีการรับรู้ชว่นโยบาย โดยทราบข่าวจาก สื่อสารมวลชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.57 รองลงมา ทราบจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ร้อยละ 41.12 และสุดท้ายทราบจาก คนรู้จัก/คนรอบข้าง ร้อยละ 12.61 ในขณะที่อีกร้อยละ 20.49 ไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายการจัดสรรที่ดินของ ส.ป.ก. เนื่องจากเห็นว่าข่าวสารดังกล่าวไม่สำคัญและไม่ได้เป็นการแก้ปัญหาที่ดินในระยะยาว

เมื่อสอบถามถึง**ความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายที่มีการจัดสรรที่ดินให้กับเกษตรกรของส.ป.ก.** พบว่า ร้อยละ 84.38 เห็นด้วยกับนโยบายดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่า เป็นการช่วยเหลือเกษตรกรไทยให้มีสิทธิในที่ดินทำกินเป็นของตนเอง ป้องกันการรุกร้าพื้นที่ป่าสงวนและเพิ่มพื้นที่การเกษตร อีกร้อยละ 10.51 รู้สึกเฉยๆต่อนโยบายการจัดสรรที่ดินดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่า การจัดสรรที่ดินให้เกษตรกร อาจขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ในแต่ละพื้นที่ และคิดว่านโยบายนี้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่ดินได้ในระยะยาวและที่เหลืออีกร้อยละ 5.11 ไม่เห็นด้วย เนื่องจากเกษตรกรไม่มีทุนในการทำการเกษตร

เมื่อสอบถามถึง**ความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่ดินทางการเกษตรของการจัดสรรที่ดินของ ส.ป.ก.** พบว่า ร้อยละ 64.72 บอกว่า สามารถแก้ไขปัญหาได้ โดยให้เหตุผลว่าสามารถลดต้นทุนเรื่องค่าเช่าที่ดินทำกินของเกษตรกร ป้องกันการรุกร้าพื้นที่ป่าได้ อีกทั้งยังสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้เนื่องจากการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 27.70 ยังไม่แน่ใจในนโยบายนี้ โดยให้เหตุผลว่า ยังไม่เคยเห็นเกษตรกรตัวอย่างที่ได้รับการจัดสรรที่ดินแล้วนำที่ดินไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ รวมถึงการที่จะได้รับที่ดินนั้น มีเงื่อนไขในการครอบครองสิทธิ์ที่ยุ่งยาก และอีกร้อยละ 7.58 เห็นว่าการจัดสรรที่ดินของ ส.ป.ก. ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ เนื่องจากเกษตรกรได้รับการจัดสรรที่ดินไม่ทั่วถึงและเป็นการแก้ปัญหาที่ไม่ยั่งยืน เมื่อสอบถามถึง**ปัญหาและอุปสรรค ที่ทำให้นโยบายการจัดสรรที่ดินของ ส.ป.ก. ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้** พบว่าปัญหาแรก เป็นปัญหาที่เกิดจากการซื้อขายที่ดินแบบผิดกฎหมาย บางส่วนตกไปอยู่กับนายทุนที่ดินรายใหญ่ ทำให้ที่ดินนั้นไม่ได้นำมาจัดให้เกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทำกิน(ร้อยละ 50.64) รองลงมา เป็นปัญหาที่เกิดจากเกษตรกรไม่มีคุณสมบัติตามที่ ส.ป.ก. กำหนดเพื่อขอรับการจัดสรรที่ดินของ ส.ป.ก. จังหวัด (ร้อยละ 44.52) และเป็นปัญหาที่เกิดจากเกษตรกรผู้ได้รับการจัดสรรที่ดินใช้ที่ดินไม่ตรงกับวัตถุประสงค์การใช้ที่ดินของ ส.ป.ก. (ร้อยละ 39.55) เมื่อสอบถามถึง**ความเห็นที่ว่่านโยบายการจัดสรรที่ดินของ ส.ป.ก.จะสามารถช่วยดึงดูดให้คนรุ่นใหม่หันมาทำการเกษตรได้หรือไม่** พบว่า ร้อยละ 55.25 มีความเห็นว่าสามารถดึงดูดความสนใจได้ ส่วนร้อยละ 33.24 ไม่แน่ใจ และร้อยละ 11.52 ให้ความเห็นว่า ไม่ดึงดูดความสนใจ

ถึงแม้ผลจากการสำรวจ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่จะรับรู้ข่าวสารและเห็นด้วยกับการจัดสรรที่ดินให้เกษตรกรตามนโยบายของรัฐบาล แต่ก็เห็นได้ว่าปัญหาที่ดินเป็นปัญหาที่รัฐบาลพยายามแก้ไขมาตลอด แต่เป็นการแก้ไขปัญหาระยะสั้น และการที่เกษตรกรไม่รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายก็จะทำให้มีการจัดสรรที่ดินไม่ทั่วถึง เนื่องจากไม่ทราบเงื่อนไขหรือคุณสมบัติตามที่ ส.ป.ก.ต้องการ ยังมีเกษตรกรที่ยากจนที่ยังไม่มีที่ดินทำกิน ไม่สามารถเลี้ยงชีพตัวเองได้ นอกจากนี้ยังมีความผิดพลาดโดยการจัดสรรที่ดินส.ป.ก. จะคัดเลือกเกษตรกรที่จะได้รับแจกที่ดินด้วยความรีบร้อน ทำให้มีเกษตรกรมากกว่า 10% แห่ขอคืนที่ดินของส.ป.ก. ที่ได้รับจัดสรรไป เนื่องจากไม่สามารถใช้ที่ดินได้ตรงวัตถุประสงค์ ดังนั้นคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) ต้องดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรที่จะได้สิทธิเป็นเจ้าของที่ดินของ ส.ป.ก. ใหม่ เกิดเป็นความเหลื่อมล้ำระหว่างเกษตรกรและนายทุนที่ดินรายใหญ่ เป็นต้น จากปัญหาดังกล่าวทำให้เกษตรกรมีความเชื่อมั่นและคาดหวังว่าการจัดสรรที่ดินให้ในแต่ละพื้นที่จะเป็นการแก้ปัญหาที่ดินเพื่อเพิ่มมูลค่าที่ดินให้กับเกษตรกรและช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจทั้งภายในและนอกประเทศให้ดีขึ้น อีกทั้งยังได้เห็นความสำคัญของเกษตรกรและแก้ไขปัญหาให้ตรงจุดต่อไป

**เกษตรกร ร้อยละ 84.38 ขานรับนโยบายจัดสรรที่ดินให้กับเกษตรกร
และร้อยละ 55.25 คาด จะสนใจคนรุ่นใหม่หันมาทำเกษตรมากขึ้น**

1. ท่านทราบข่าวเกี่ยวกับนโยบายการจัดสรรที่ดินให้กับเกษตรกรของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) หรือไม่

ทราบหรือไม่?	ร้อยละ
ทราบ จาก	79.51
สื่อสารมวลชน เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ใบปลิว สื่อออนไลน์/อินเทอร์เน็ต	50.57
เจ้าหน้าที่ภาครัฐ เช่น เกษตรตำบล เกษตรอำเภอ ผู้ใหญ่บ้าน	41.12
คนรู้จัก/คนรอบข้าง	12.61
ไม่ทราบ เนื่องจาก	20.49
ไม่ได้ติดตามข้อมูลข่าวสารและคิดว่าไม่มีความสำคัญ	

2. ท่านเห็นด้วยกับนโยบายที่มีการจัดสรรที่ดินให้กับเกษตรกรของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)หรือไม่

เห็นด้วยหรือไม่?	ร้อยละ
เห็นด้วย เนื่องจาก	84.38
เป็นการช่วยเหลือเกษตรกรให้มีสิทธิทำกินเป็นของตนเองและ ป้องกันการรุกรานพื้นที่ป่าสงวน เพิ่มพื้นที่ทางการเกษตร	10.51
เฉย ๆ เนื่องจาก	41.12
การจัดสรรที่ดินให้เกษตรกรอาจขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่และไม่คิดว่าจะ เป็นการแก้ไขปัญหาที่ดินได้ในระยะยาว	12.61

3. ท่านคิดว่าการจัดสรรที่ดินของ ส.ป.ก. จะสามารถช่วยแก้ปัญหาที่ดินทางการเกษตรให้แก่เกษตรกรได้หรือไม่

การแก้ไขปัญหา	ร้อยละ
แก้ไขปัญหาได้ เนื่องจาก	64.72
เนื่องจากการลดต้นทุนเรื่องค่าเช่าที่ดินทำกินของเกษตรกร ทำให้เกษตรกรมีสิทธิ์ในการครอบครองที่ดิน ป้องกันการรุกร้าพื้นที่ป่า ที่สำคัญช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจได้	
แก้ไขไม่ได้ เนื่องจาก	7.58
เกษตรกรไม่มีต้นทุนในการบริหารจัดการที่ดิน เกษตรกรได้รับการจัดสรรที่ดินไม่ทั่วถึงและเป็นการแก้ไขปัญหาระยะสั้น ไม่ยั่งยืน	
ไม่แน่ใจ เนื่องจาก	27.70
ยังไม่เคยเห็นเกษตรกรตัวอย่างที่ได้รับที่ดินและนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ อีกทั้งเงื่อนไขการรับการจัดสรรที่ดินให้เกษตรกรมีความยุ่งยาก	

4. ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง ที่ทำให้นโยบายการจัดสรรที่ดินของ ส.ป.ก. ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้

1) เกษตรกรไม่มีคุณสมบัติตามที่ ส.ป.ก. กำหนดเพื่อขอรับการจัดสรรที่ดินจาก ส.ป.ก. จังหวัด	ร้อยละ 44.52
2) เกษตรกรแห่กันที่ดิน เพราะต้องลงทุนสูงและไม่ถนัดอาชีพทางการเกษตรที่ภาครัฐส่งเสริม	ร้อยละ 23.19
3) เกษตรกรผู้ได้รับการจัดสรรที่ดินใช้ที่ดินไม่ตรงกับวัตถุประสงค์การใช้ที่ดินของ ส.ป.ก.	ร้อยละ 39.55
4) การซื้อขายที่ดินแบบผิดกฎหมาย บางส่วนตกไปอยู่กับนายทุนที่ดินรายใหญ่ ทำให้ที่ดินนั้นไม่ได้นำมาจัดให้เกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทำกิน	ร้อยละ 50.64
5) อื่นๆ เช่น การที่เกษตรกรไม่มีต้นทุนในการทำเกษตร บางพื้นที่แหล่งน้ำไม่สมบูรณ์ทำให้การบริหารจัดการที่ดินไม่	ร้อยละ 5.41

5. ท่านคิดว่าในนโยบายการจัดสรรที่ดินของ ส.ป.ก.จะสามารถช่วยดึงดูดให้คนรุ่นใหม่หันมาทำการเกษตรได้หรือไม่

ก. ดึงดูดความสนใจ	ร้อยละ 55.25
ข. ไม่ดึงดูดความสนใจ	ร้อยละ 11.52
ค. ไม่แน่ใจ	ร้อยละ 33.23

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม**1) ภาค**

เหนือ	ร้อยละ 59.43
กลาง	ร้อยละ 7.52
ตะวันออกเฉียงเหนือ	ร้อยละ 15.04
ตะวันออก	ร้อยละ 8.09
ใต้	ร้อยละ 9.93

2) เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ชาย ร้อยละ 46.58 2. หญิง ร้อยละ 52.58 3. เพศทางเลือก ร้อยละ 1.14

3) ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. อายุ 21-30 ปี ร้อยละ 6.04 2. อายุ 31-40 ปี ร้อยละ 19.03
 3. อายุ 41-50 ปี ร้อยละ 31.42 4. อายุ 51-60 ปี ร้อยละ 27.80
 5. อายุ มากกว่า 60 ปี ร้อยละ 15.71

4) ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 47.70 2. มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 34.32
 3. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 4.16 4. ปริญญาตรี ร้อยละ 10.85
 5. สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 1.49 6. อื่นๆ เช่น ไม่ได้เรียนหนังสือ ร้อยละ 1.49

5) กลุ่มอาชีพทางเกษตรกรรมของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. พืชไร่ ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ร้อยละ 61.77 2. พืชสวน ร้อยละ 33.24
 3. ไม้ดอกไม้ประดับ ร้อยละ 0.65 4. ปศุสัตว์ ร้อยละ 1.31
 5. ประมง ร้อยละ 0.16 6. อื่นๆ เช่น วางงาน ร้อยละ 2.29

6) การถือครองที่ดินทางการเกษตรของผู้ตอบแบบสอบถาม

1) มีที่ดินเป็นของตนเอง ประเภทเอกสารสิทธิ์	ร้อยละ 90.55
-โฉนดที่ดิน (ร้อยละ 77.19)	
-แบบแจ้งครอบครองที่ดิน (ส.ค.1) (ร้อยละ 4.82)	
-ใบจอง (น.ส.2) (ร้อยละ 1.17)	
-หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.3 น.ส.3 ก. และ น.ส.3 ข.) (ร้อยละ 8.61)	
-ใบไต่สวน (น.ส.5) (ร้อยละ 0.44)	
-อื่นๆ เช่น ส.ป.ก.4-01 ภ.บ.ท.5 เป็นต้น (ร้อยละ 9.78)	
2) เช่า	ร้อยละ 9.45
-ค่าเช่ารายปี(ร้อยละ 94.64)	
-อื่นๆ เช่น ผลผลิตทางการเกษตรกรรม(ข้าว) (ร้อยละ 5.36)	